

fælles aktion. Af hensyn til klar lovtekst er der sket mindre omformuleringer, som ikke indeholder indholdsmæssige ændringer.

Efter den fælles aktions artikel 2 kan medlemsstaterne vælge, om de vil implementere den fælles aktion via en "forbudsmodel" eller en "tilladelsesmodel".

Regeringen har valgt at anvende "forbudsmodellen" som grundlag. Det er regeringens holdning, at enhver form for teknisk bistand, der ydes uden for EU, og som er bestemt til udvikling eller fremstilling af masseødelæggelsesvåben, bør forbydes. Kun under særlige sikkerhedspolitiske, humanitære eller andre beskyttelsesværdige hensyn, kan der dispenseres fra forbuddet, jf. bemærkningerne til § 1a, stk. 5 nedenfor.

For det første giver forbudsmodellen størst retssikkerhed. Forbudsmodellen er den klareste og enkleste måde at udtrykke retstilstanden på: at teknisk bistand, der er bestemt til udvikling og fremstilling af masseødelæggelsesvåben, er forbudt.

For det andet giver forbudsmodellen en mere enkel administration. Med et klart forbud ved virksomhederne, at der ikke er nogen grund til at søge tilladelse til at yde teknisk bistand, hvis den tekniske bistand vedrører dual-use produkter og teknologi, som er bestemt til anvendelse i forbindelse med masseødelæggelsesvåben. Ansøgninger begrænses derfor til kun at omfatte mulige dispensationer, altså de særlige tilfælde, hvor der foreligger humanitære, sikkerhedspolitiske eller andre beskyttelsesværdige hensyn.

For det tredje fungerer forbudsmodellen i praksis som det eksisterende system for eksportkontrol med dual-use produkter og teknologi. En ansøgning om dispensation svarer således til en ansøgning om udførselstilladelse under dual-use forordningen (jf. de almindelige bemærkningers afsnit 2c ovenfor). Det samme er gældende for en virksomheds ansvar. En virksomheds ansvar for at vurdere, hvorvidt en teknisk bistand kan ydes, svarer nøje til, at det også efter dual-use forordningen er virksomhedens ansvar at søge en tilladelse, hvis eksporten efter forordningens bestemmelser er forbudt, med mindre en tilladelse udstedes.

Det foreslås, at der i et nyt § 1a, stk. 2 indsættes en bestemmelse om, at forbuddet i § 1a, stk. 1 kun vedrører teknisk bistand om produkter og teknologi, der skal kontrolleres efter dual-use forordningen. Bestemmelsen har to formål.

Bestemmelsen skal afgrænse snitfladen til Justitsministeriets ressortområde. Lovforslaget implementerer kun den del af den fælles aktion, som har at gøre med produkter og teknologi, der kontrolleres under

økonomi- og erhvervsministerens ressortområde (dual-use forordningen). Den resterende del af den fælles aktion, som relaterer sig til produkter kontrolleret under Justitsministeriets ressortområde (våbenloven) vil blive implementeret af Justitsministeriet.

Samtidig indeholder bestemmelsen den fælles aktions tredje undtagelse. Undtagelse nummer 3 går ud på, at forbuddet mod ydelse af teknisk bistand uden for EU ikke bør omfatte mundtlig ydelse af teknisk bistand, som ikke er underlagt international eksportkontrol.

Det foreslås, at der i et nyt § 1a, stk. 3 indsættes en definition på "teknisk bistand". Definitionen gengiver første del af den fælles aktions artikel 1. For at undgå uklar lovtekst medtages imidlertid ikke anden del af artikel 1 (»"teknisk bistand" omfatter forskellige former for mundtlig bistand«). Præciseringen i artikel 1's anden del skønnes unødvendig, idet mundtlig teknisk bistand allerede er omfattet af artikel 1's første del: »enhver form for teknisk bistand....«.

Det foreslås at indsætte et nyt § 1a, stk. 4, som afspejler de to første undtagelsesbestemmelser fra det generelle forbud mod ydelse af teknisk bistand uden for EU (jf. den fælles aktions artikel 4). Den tredje undtagelsesbestemmelse er implementeret i § 1a, stk. 2, jf. ovenfor. For at opnå større klarhed i lovteksten er undtagelsesbestemmelserne 1 og 2 omformuleret i lovforslaget. Dækningsområdet er ikke ændret som følge af omformuleringen.

Vedr. undtagelse nummer 1: Forbuddet mod ydelse af teknisk bistand uden for EU omfatter ikke ydelse af teknisk bistand i en række nærtstående lande, hvortil eksport i forvejen er genstand for særligt lempelige eksportkontrolregler i henhold til dual-use forordningen (der må benyttes en særlig fællesskabsudførselstilladelse). Disse nærtstående lande er i øjeblikket Australien, Canada, Japan, New Zealand, Norge, Schweiz og USA, jf. bilag II, del 3 i dual-use forordningen.

Vedr. undtagelse nummer 2: "Information, der er frit tilgængelig for offentligheden" er undtaget fra forbuddet mod ydelse af teknisk bistand uden for EU. For en nærmere definition på "information, der er frit tilgængelig for offentligheden" henvises i den fælles aktions artikel 4 til definitionerne i "internationale eksportkontrolordninger, -organer og traktater".

Hertil skal bemærkes, at EU (dual-use forordningen) samt de internationale eksportkontrolregimer (Wassenaar Arrangementet, Australiengruppen, Missile Technology Control Regime og Nuclear Suppliers Group, jf. afsnit 2b i lovforslagets almindelige